

OMA APU - PARAS APU?

JOHDANTO:

- Sanotaan, että odottavan aika on pitkä.
- Tiedät varmaan sen turhauttavan tunteen, kun olet pyytänyt Jumalalta vastausta, eikä sitä vain tunnu kuuluvan. Aika rientää ja jotakin pitäisi tehdä, jotta asiat eivät kaatuisi niskaan. Eikä Jumala vaan näytä vastaavan.
- Silloin tekisi mieli ottaa asiat omaan hanksaan ja vähän auttaa Jumalaa. Hän kun ei ilmeisesti muista tai halua tai osaa tätä asiaa hoitaa, niin kuin pitää. Pakko tarttua itse puikkoihin!
- Vaikka joutuisinkin sitten liikkumaan jopa oikean moraalien reuna-alueilla...
  - Eihän siitä myytävästä asunnosta tarvitse ihan kaikkea kertoa.
  - Eikä se mitään jos sitä auton matkamittaria vähän ruuvailee niin, että kilometrejä näyttäisi olevan vähemmän kuin todellisuudessa on. Meneepähän nopeammin kaupaksi. Ja sitähan Jumalakin varmaan haluaa.
  - Ja näkeehän Jumalakin, että me tarvitaan ruokaa. Joten ei Hänkään varmaan muutamaa pimeää keikkaa ilman veroja niin kamalan kauheena voi pitää.
- Haastavia ovat myös sellaiset tilanteet, jotka liittyvät johonkin Jumalan selvään lupaukseen tai kutsuun, hengelliseen työhön seurakunnassa, lähetystyöhön lähtemiseen tai aviopuolison löytämiseen.
- Maltanko odottaa vaikka ihan viimetippaan, ja yli senkin, vai otanko homman omaan hanksaan?
- Arto käsitteli viikko sitten Aabrahamin pelkoja, jotka saivat hänet toimimaan hyvinkin arveluttavalla tavalla. Tämä uskon esikuva mm. valehteli kauniin vaimonsa Saaraan olevan hänen siskonsa - säästääkseen oman päänsä.
- Minä havahduin Artoa kuunnellessani erityisesti siihen tosiasiaan, että Abram oli jo kauan ennen noita tapahtumia pyytänyt vaimoaan valehtelemaan. ”Kerro sitten, kun tarve niin vaatii, olevasi minun sisareni!” Ja Saara oli suostunut.
- Se mitä tänään käsiteltävässä Raamatun kohdassa tapahtui oli osaltaan seurausta tuosta sopimuksesta. Saara oppi jo varhain, että **tarkoitus pyhittää keinot**. Mikään ei ole väärin, jos tavoite on oikea.
- Raamatun mukaan tarkoitus ei saa pyhittää keinoja. Varastaminen on väärin, vaikka varastaisi hyvään tarkoitukseen. Valehtelu, takanapuhuminen, juonittelu ovat väärin, vaikka kuinka olisi hyvät aiheet...
- Eikä siitä koskaan sitten pitemmän päälle koidu mitään hyvää.
- Myös Aabrahamin ja Saaran oma apu tuotti ongelman, joista juutalainen kansa kärsii vielä tänäänkin.

1. ABRAM JA SAARAI AUTTAVAT JUMALAA

Saarai, Abramin vaimo, ei synnyttänyt hänelle lasta. Mutta Saarailla oli egyptiläinen orjatar, jonka nimi oli Haagar. Ja Saarai sanoi Abramille: "Katso, Herra on sulkenut minut synnyttämästä; yhdy siis minun orjattareeni, ehkä minä saisin lapsia hänestä". Ja Abram kuuli Saaraita. Ja Saarai, Abramin vaimo, otti egyptiläisen orjattarensa Haagarin, sitten kuin Abram oli asunut kymmenen vuotta Kanaanin maassa, ja antoi hänet miehellensä Abramille vaimoksi. Ja hän yhtyi Haagariin, ja Haagar tuli raskaaksi. Kun hän huomasi olevansa raskaana, tuli hänen emäntänsä halvaksi hänen silmissään. 1Ms 16:1-4

- Lupausten maassa oli eletty jo 10 vuotta, eikä lupaus jälkeläisistä näyttänyt vieläkään toteutuvan.
- Kuitenkin lupaus pojasta, suuresta kansasta ja siunauksista oli ollut niin konkreettinen. Ja Jumala oli vahvistanut sen Abramille tässä vaiheessa jo viisi kertaa.
- Mutta biologia alkoi painaa päälle. Jos hän yhtä ajatteli omaa ikäänsä, oli jälkeläisten saamisella kiire - Saarain kohdalla kaiken järjen mukaan jo liian myöhäistä.
- Saarai koki varmasti itsensä epäonnistuneeksi. Ajan käsityksen mukaan lapsettomuus oli ennen muuta vaimon vika ja rangaistus jostakin.
- Niinpä ajan tavan mukainen käytäntö tuli avuksi, vaikka siinä liikuttiinkin oikean ja väärän hiuksen hienolla rajalla.
- Orjattaresta syntyneet lapset nähtiin olevan perimyksen suhteen tasaver-taisia muiden lasten kanssa (Tästä oli esimerkejä mm. Jaakobin lasten kohdalla).
- Abram ei jaksanut roikkua Jumalan lupauksen varassa, vaan myöntyi vaimonsa ehdotukseen. "Järjen ääni" voitti "uskon äänen".
- "Jospa Jumala toteuttaisikin lupauksensa Saarain orjattaren kautta..."
- Kuten äsken tuumailin, Abramin ja Saarain aiemmat askeleet ja valinnat helpottivat tämän ratkaisun tekemistä.
  - Saarai oli tottunut ajatukseen 'tarkoitus pyhittää keinot'.
  - Egyptin matkalta - väärien valintojen reissulta - oli tarttunut mukaan muutakin kuin hillittömän suuri omaisuus.
  - Hagar oli egyptiläinen ja oli ostettu tai saatu huusholliin todennäköisesti juuri tuolla reissulla.
  - Olisiko joku muu orjatar suostunut Saarain ehdotukseen?
  - Mutta veikkaan, että Abram mietti vanhana miehenä (yli 170 vuotiaana), että tulikin pyydettyä Saaraita valehtelemaan, että tulikin lähdettyä Egyptiin, että pitikin ottaa Hagar sieltä mukaan, että pitikin suostua siihen ehdotukseen...

•Sovellutus 1:

- Vaimon ääni vai Jumalan ääni?
- Tämä on meille suomalaisille miehille kenties isompi kysymys kuin monille muille.
- Äideillä ja vaimoilla on suomalaisissa perheissä hyvin iso rooli.

- Lisäksi, meille miehille Jumalan äänen kuuleminen ja erottaminen 'järjen äänestä' voi olla vaikeampaa kuin naisille.
- Ja kun emme kuule Jumalan ääntä, vaimon ääni jyrää.
- Monissa perheissä on miehellä paineita: "Tekisit edes jotain! Sä oot sentään perheen pää..."
- Ja usein, siinä missä mies vielä tuumaa, vaimolla on mielessä valmis käytännön ehdotus.
- Siksi meidän miesten tulisi opetella kuuntelemaan Jumalaa ja erottamaan Hänen äänensä ja tahtonsa muusta.
- Kun emme tiedä Jumalan tahtoa, menemme järjellä ja olemme kiusattuja "auttamaan Jumalaa", "vauhdittamaan" Jumalan johda-tusta.
- Alamme toetuttaa Jumalan antamia "näkyjä" itse.
- Siksi erityisesti tärkeissä elämämme ratkaisuisissa on Jumalan ajan odottaminen kultaakin kalliimpi taito.
- Jos avaamme väkisin Jumalan sulkemia ovia, kadumme sitä myöhemmin.

•Sovellutus 2:

- Periaatteilla on iso merkitys elämässämme.
- Me oikeasti elämme joidenkin periaatteiden mukaan, tiedostettujen tai teidostamattomien. Ne vaikuttavat elämäämme ja ratkaisuihimme. Väärät periaatteet johtavat vääriin ratkaisuihin, oikeat oikeisiin.
- Siksi on tärkeätä etukäteen päättää moraaliset ja hengelliset ohjenuorat, joiden mukaan erityisesti vaikeissa tilanteissa toimii.
- Jos antaa periksi pieneissä kysymyksissä, antaa periksi myös suurissa.
- Käytännön valintamme yleensä vahvistavat toimimaan seuraavalla kerralla samoin.
- Onneksi Jumala on luvannut antaa anteeksi ja muuttaa suuntaa!

2. EN MINÄ TÄTÄ TARKOITTANUT!

Silloin Saarai sanoi Abramille: "Minun kärsimäni vääräys kohdatkoon sinua; minä annoin orjattareni sinun syliisi, mutta kun hän huomasi olevansa raskaana, tulin minä halvaksi hänen silmissään. Herra tuomitkoon meidän välillämme, minun ja sinun." Abram sanoi Saaraille: "Katso, orjattaresi on sinun vallassasi, tee hänelle, mitä tahdot". Niin Saarai kuritti häntä, ja hän pakeni hänen luotaan. 1Ms 16:5-6

- Ei Abramin ja Saarain yhteys aiemminkaan ollut nykyaikaisen romanttisen rakkauden sävyttämää, mutta väärät valinat vaikuttivat nyt rajusti ihmissuh-teisiin.
- Vaikka ajatus sijaisnyttäjistä tuntui aluksi hyvältä ja järkevältä, osapuolten tunteet eivät pysyneet perässä.
- Selvästi Jumalan tahdon vastainen valinta tuotti :
  - Väärää ylpeyttä.** Raskaaksi tullut Haagar alkoi halveksia Saaraita.

•**Väärää syyttelyä.** Saarai suuttui mieheensä ja syytti tätä kaikesta. "Minun kohtaamani vääräys kohdatkoon sinua!" Hän ei tässä tilanteessa muistanut, kenen ideasta alunperin oli kyse.

•**Väärää vastuun pakenemista.** Abram pesi kätensä, kuten me miehet usein teemme, ja kehotti Saaraita hoitamaan omat ongelmansa niin kuin hyväksi näki. Ilmeisesti Abram jo tällöin tajusi tehneensä ison virheen.

•Abramilla ei ollut väkkeitä ottaa vastuuta tapahtuneesta vaan sysäsi sen vainolle.

•**Väärää kosto.** Kriisi ei jäänyt vain sanojen tasolle. Saarai löi Haagaria niin, että tämä lähti pakoon.

•Samoin kuin Aadamin ja Eevan syntiinlankeemuksen yhtenä välittömänä seurauksena oli keskinäinen syyttely, samoin tässä.

•**Sovellutus:**

•"Oman tahdon tie" (tietoinen Jumalan tahdosta poikkeaminen) näyttää nopeasti hedelmänsä.

•Se vie sisäisen rauhan ja vaikuttaa ihmissuhteisiin.

•Levon, ilon ja yhteyden sijaan tulee puolustelu ja taktikointi, omien valintojen puolustelu.

3. ARMOLLINEN JUMALA

Ja Herran enkeli tapasi hänet vesilähteeltä erämaassa, sen lähteen luota, joka on Suurin tien varressa. Ja hän sanoi: "Haagar, Saarain orjatar, mistä tulet ja mihin menet?" Hän vastasi: "Olen paossa emäntääni Saaraita". Ja Herran enkeli sanoi hänelle: "Palaa emäntäsi tykö ja nöyryy hänen kätensä alle". Ja Herran enkeli sanoi hänelle: "Minä teen sinun jälkeläistesi luvun niin suureksi, ettei heitä voida lukea heidän paljoutensa tähden". Vielä Herran enkeli puhui hänelle: "Katso, sinä olet raskaana ja synnytät pojan ja kutsut hänet Ismaeliksi, sillä Herra on kuullut sinun hätäsi. Hänestä tulee mies kuin villiaasi: hänen kätensä on kaikkia vastaan, ja kaikkien käsi on häntä vastaan, ja hän on kaikkien veljiensä niskassa."

Ja Haagar nimitti Herraa, joka oli häntä puhutellut, nimellä: "Sinä olet ilmestyksen Jumala". Sillä hän sanoi: "Olenko minä tässä vilaukselta saanut nähdä hänet, joka minut näkee?" Sen tähden kutsutaan kaivoa nimellä Lahai-Roin kaivo; se on Kaadeksen ja Beredin välillä. Ja Haagar synnytti Abramille pojan, ja Abram antoi pojallensa, jonka Haagar oli hänelle synnyttänyt, nimen Ismael. Ja Abram oli kahdeksankymmenen kuuden vuoden vanha, kun Haagar synnytti hänelle Ismaelin. 1Ms 16:7-16

•Jumala kohtasi Haagarin vesilähteellä erämaassa. (Vrt. Jeesuksen ja samarialaisen naisen kohtaaminen.)

•Oliko enkeli ns. pre-eksistenttinen Kristus? Kohtasiko Jumaluuden toinen persoona (Jeesus) Haagarin?

- Enkeli kysyi Haagarilta asioiden todellista laitaa.
- Tämä ei peiteltyt, vaan kertoi avoimesti Jumalalle, mitä oli tapahtunut.
  - Huom! Enkeli ei ruvennut lohduttelemaan Hagaria ja syyttelemään Saaraita.
  - Hän kohtasi Hagarin yksilöllisesti ja kehotti tätä parannukseen: "Palaa emäntäsi tykö ja nöyryy hänen kätensä alle."
  - Samalla enkeli antoi lupauksen pojasta ja monista jälkeläisistä.
- Tämä oli aito Jumalan kohtaaminen, jonka seurauksena Hagar teki parannuksen.
- Minä ymmärrän niin, että Hagar kohtasi pyhän ja armollisen Jumalan, "Hänet, joka minut näkee...". Ja kuitenkin Hagar sai elää.
- Samalla Jumala lennusti Ismaelin luonteen ja sotaisuuden, mutta lupasi synnyttää tästä pojasta suuren kansan.
- Abram antoi pojalle nimen "Ismael" = Jumala kuulee. Hän ilmeisesti vieläkin uskoi Jumalan tällä tavalla toteuttavan lupauksensa suuresta kansasta.
- Sovellutus:**
  - Jumala haluaa kohdata meidätkin ja saattaa meidät totuuteen.
  - Totuuteen tuleminen on armon, anteeksisaamisen edellytys.
  - Minulle tämä puhuu voimakkaasti siitä, että Jumala ei ole vain juutalaisten Jumala.
  - Hän haluaa armahtaa kaikkia ihmisiä kaikkialla maailmassa.

4. PARHAAN VIHOLLINEN

- Ismaelista ja hänen jälkeläisistään tuli juutalaisen kansan suurin ongelma.
- He tai Ismaelin jälkeläisinä itseään pitävät ovat vainonneet Israelia kansana ja juutalaisia yksilöinä, niin kauan kuin tuo kansa on ollut olemassa.
- Ja yhtäläillä kuin väkivalta ja kiivaus leimasi Ismaelia, nuo piirteet on yhdistetty hänen jälkeläisiinsä. Vrt. 1Ms 25:18.
- Iisak, nuorempi veljeksistä valittiin messiaanisen suvun ja siunauksen jatkajaksi, eikä vanhempaa Ismaelia. Tästä nouseva katkeruus on leimannut näiden kansojen välejä näihin päiviin asti.
- Monet ovat näkevinään tämänkin päivän Lähi-Idän politiikassa tämän saman jännitteen juutalaisen kansan ja arabien välillä.
- Raamatun mukaan tuo jännite vain kasvaa mitä lähempänä olemme Jeesuksen paluuta.
- Ja kaikki alkoi Aabrahamin malttamattomuudesta odottaa Jumalan lupauksen täyttymistä.
- Mutta tämä Aabrahamin 'oma apu' ei muistuta meitä vain ulkoisesta vainosta kahden kansanryhmän välillä.
- Apostoli Paavali näki tässä Aabrahamin 'oma-apu projektissa' voimakkaan varoituksen itse tehdystä, lakiin luottavasta uskonnollisuudesta.

- Ihminen ei luonnostaan usko ja luota Jumalaan vaan yrittää ansaista Hänen hyväksyntäänsä omilla teoillaan.
- Tällaista uskonnollisuutta edustaa Aabrahamin ja Saarain omiin konsteihin turvautuminen.
- Ja tällainen oma uskonnollisuus on aina vastustanut uskoon turvaavaa kristillisyyttä. Ja vastustaa tänäkin päivänä. Paavali kirjoittaa:

Onhan kirjoitettu, että Abrahamilla oli kaksi poikaa, toinen orjattaresta ja toinen vapaasta naisesta. Orjattaren poika oli syntynyt lihan mukaan, vapaan sen sijaan lupauksen voimasta... Ja niin kuin lihan mukaan syntynyt silloin vainosi Hengen mukaan syntynyttä, niin on nytkin. Gl 4:22-23,29

- Paavali puhui tässä lakiin turvaavasta ja evankeliumiin turvaavasta uskosta.
- Toinen perustuu ihmisen omiin teoihin ja yrityksiin. Toinen Jumalan lupauksiin.
- Ne ovat kuin tuli ja vesi, eivätkä sovi samaan sydämeen - tänäänkään.

Sovellutus:

- Maltammeko me luottaa Jumalaan, ei vain johdatuksen asiassa, vaan ihan tärkeimmässä, pelastuksen kysymyksessä?
- Luotammeko siihen, että Jeesuksen ristinkuolema riittää kaikkien syntiemme sovituksiksi?
- Vai haluammeko varmistaa pelastuksemme jollakin omalla teollamme, oikealla kasteella, oikealla pyhityksellä, oikealla opilla?
- Riittääkö Sulle Jeesus vai lisäätkö siihen jotakin omaa?
- Aabraham oppi kantapään kautta, että kannattaa luottaa Jumalaan ja odottaa Häntä. Omat yritykset tuovat pysyviä ongelmia.
- Me kristitykin niitämme elämässämme "Jumalan auttamisen" hedelmää. Polustamme tulee kivikkoisempi, mutkaisempi ja hankalampi.
- Mutta pääasia on, että emme katkeroidu Jumalaan, kun Hän ei ota kaikkia väärin valintojemme seurauksia pois.
- Hän käyttää niitä pitämään meitä Häntä lähellään, 'pienellä paikalla', armoa tarvitsevinä...
- Hän pystyy kääntämään virheemmekin sunaukseksi.
- Hän opettaa meitä odottamaan Jumalaa ja turvaamaan Häneen.